

„...Obiecuję pracować nad rozwinięciem w sobie silnej woli, dążyć będę do pracy nad sobą bez wytchnienia, zdławię lenistwo, wzmocnię wytrwałość, tępić będę obojętność, unikać będę chaosu i braku skupienia myśli. Silna wola! Silna wola!...”

Aleksander Kamiński „Kamienie na Szaniec”

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
DLA LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO NR VIII
IM. ALEKSANDRA KAMIŃSKIEGO
w OPOLU
ROK SZKOLNY 2020/2021**

SPIS TREŚCI:

1. Podstawy prawne programu
2. Misja szkoły
3. Sylwetka absolwenta
4. Analiza dotychczasowych działań szkoły w obszarze wychowania i profilaktyki
  - 4.1. Jakość funkcjonowania uczniów.
  - 4.2. Elementy, które miały wpływ na ocenę funkcjonowania uczniów.
  - 4.3. Sukcesy wychowawcze i profilaktyczne.
  - 4.4. Porażki wychowawcze i profilaktyczne.
  - 4.5. Skuteczna (dotychczas sprawdzona) strategia działań wychowawczych i profilaktycznych.
  - 4.6. Nieskuteczne metody wychowawcze i profilaktyczne.
  - 4.7. Potrzeby rozwojowe nauczycieli.
  - 4.8. Zewnętrzne wsparcie wychowawcze i profilaktyczne.
5. Strategia wychowawczo - profilaktyczna szkoły
  - 5.1. Zadania do realizacji w poszczególnych sferach życia wynikające z sylwetki absolwenta.
  - 5.2. Szczegółowe cele rozwojowe ucznia wynikające z sylwetki absolwenta.
  - 5.3. Priorytety i zadania wychowawczo - profilaktyczne wynikające z diagnozy.
    - 5.3.A. Priorytety podstawowe.
    - 5.3.B. Zadania najistotniejsze ze względu na bezpieczne funkcjonowanie szkolne uczniów.
6. Realizacja zadań wychowawczo-profilaktycznych (załącznik nr 1).
7. Ewaluacja.

1. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z 14. 12. 2016 r. Prawo Oświatowe (art. 26; art. 84 ust. 1-3 oraz ust. 5).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. art.72).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie z dnia 30 kwietnia 2013 r.
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 poz. 639).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020 poz. 1008).
-
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2020/2021.
- Wytyczne MEN, MZ, GIS dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek z dnia 5 sierpnia 2020 r.

2. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształtowanie postawy człowieka mądrego i dobrego wyrastającego z polskiej i lokalnej tradycji, z poszanowaniem dla dorobku kulturowego Europy i świata. Zdobyte wiadomości i umiejętności mają pomóc naszemu absolwentowi w znalezieniu swojego miejsca w życiu. Dążymy do tego, by uczeń potrafił dokonywać właściwych, konstruktywnych wyborów postaw, autorytetów i ideałów. Chcemy, by wszyscy w szkole szanowali się wzajemnie i czuli się bezpiecznie. Priorytetowo traktowana jest efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia.

3. SYLWETKA ABSOLWENTA

Ważne jest dla nas, by sylwetka absolwenta nie była tworem odrealnionym, a możliwym do wypracowania w najważniejszych dla funkcjonowania młodego człowieka aspektach praktycznych i moralnych. Dlatego też za najistotniejsze uznajemy takie działania, które będą w całym roku szkolnym skutecznie kształtować u uczniów umiejętności konstruktywnego radzenia sobie w różnorodnych sytuacjach życiowych, edukacyjnych, rodzinnych, szkolnych, ogólnospołecznych, kształcących umiejętności, wiedzę, charakter i wartości.

Urealniając wizję sylwetki absolwenta wzięliśmy pod uwagę oczekiwania rodziców, uczniów, nauczycieli, zasoby szkoły oraz specyfikę społeczności lokalnej. Absolwent jest młodym człowiekiem świadomym swej wartości i ukierunkowanym na kontynuowanie kolejnego etapu kształcenia zgodnie z predyspozycjami i możliwościami.

Dąży do tego, by uzyskać wysoki wynik egzaminu maturalnego oraz:

- ma wizję dalszej drogi kształcenia po ukończeniu szkoły;
- rozwija cechy charakteru takie jak: prawość, rzetelność, życzliwość, tolerancja, honor, lojalność, poczucie własnej wartości, samokrytycyzm, refleksyjność, odpowiedzialność;
- reprezentuje właściwe postawy społeczne takie jak: ogólna kultura, ciekawość świata, świadome podejmowanie decyzji, konstruktywne i twórcze myślenie; wyznacza sobie realne cele w oparciu o adekwatne poczucie własnej wartości oraz właściwą motywację; szanuje siebie i innych; buduje i podtrzymuje pozytywne relacje;
- uznaje wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju;
- radzi sobie w sytuacjach trudnych i stresowych oraz umie korzystać z pomocy.

4. ANALIZA DOTYCZĄCYCH CZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY W OBSZARZE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI.

4.1. Jakość funkcjonowania uczniów

Nasze cykliczne analizy i diagnozy wskazują, że dotychczasowe funkcjonowanie uczniów szkoły należy ocenić wysoko. Jest to ocena uogólniona, dla której jednostkowe przypadki negatywnego funkcjonowania, w którymś z aspektów życia szkolnego nie mają decydującego znaczenia.

4.2. Elementy, które miały wpływ na ocenę funkcjonowania uczniów:

- Znacząca grupa uczniów reprezentuje dobry poziom ogólnego funkcjonowania, osiąga dobre i adekwatne wyniki w nauce; przejawia poprawne wzorce zachowań; ma plany kontynuacji nauki na kolejnych szczeblach edukacyjnych; aktywnie uczestniczy w oferowanych przez szkołę różnych projektach i stażach mających duży walor w zakresie samorozwoju.

- Wysokie kompetencje nauczycieli i specjalistów; szkoła przez lata była dobrze postrzegana w środowisku lokalnym (dotychczas duża liczba kandydatów podczas rekrutacji, znacznie przewyższająca limit oferowanych miejsc).
- Wypracowanie wysokich standardów związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem uczniów (m.in. dwukrotne przyznanie szkole Certyfikatu Kuratora Opolskiego „Bezpieczna Szkoła”).
- Dobra współpraca z rodzicami uczniów.
- Konsekwencja i zespołowe oddziaływanie.
- Dialog ze społecznością uczniowską - szacunek dla autonomii ucznia.
- Wysoka jakość pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4.3. Sukcesy wychowawcze i profilaktyczne:

- uczniowie prezentują wysoki poziom kultury osobistej;
- dobre relacje grupowe (klasowe);
- dobre relacje z gronem pedagogicznym;
- uczniowie nie zaburzają istotnie przebiegu zajęć niewłaściwym zachowaniem;
- nie generują konfliktów, aktów nasilonej agresji i przemocy;
- w zdecydowanej większości nie są pod wpływem negatywnych grup i subkultur;
- dbają o wizerunek osobisty (wygląd zewnętrzny, kultura osobista);
- unikają sytuacji ryzykownych, w tym grożących uzależnieniem od substancji psychoaktywnych;
- nie mają konfliktów z prawem;
- nie podejmują działań autodestrukcyjnych; wiedzą, gdzie szukać pomocy;
- potrafią być refleksyjni, obiektywni, analizować błędy i je korygować;
- wspierają się zarówno w procesie dydaktycznym jak też w relacjach grupowych.

4.4. Porażki wychowawcze i profilaktyczne:

- jednostkowe przypadki przemocy psychicznej; jednostkowe przypadki prezentowania uciążliwych, destrukcyjnych zachowań; słaba motywacja do systematycznego wysiłku umysłowego;
- jednostkowe przypadki podejmowania zachowań ryzykownych i autodestrukcyjnych.

4.5. Skuteczna (dotychczas sprawdzona) strategia działań wychowawczych i profilaktycznych:

- jakość relacji i bycie blisko ucznia i rodzica - w atmosferze zaufania, dialogu - jako podstawa wszystkich oddziaływań;
- słuchanie argumentów, interesowanie się różnymi aspektami życia uczniów;
- wspólne i aktywne wypracowywanie zasad i norm funkcjonowania w szkole, co przekłada się na respektowanie zapisów statutowych i regulaminowych;
- oddziaływanie autorytetu i postawy samych nauczycieli;
- zaangażowanie i ciepły, ale też mocny wpływ wychowawców na klasę;
- natychmiastowe, nieodraczane zajęcie się każdym problemem ucznia, aż do jego rozwiązania;
- otwarta rozmowa z uczniem i rodzicem na płaszczyźnie zaufania;
- praca warsztatowa w zakresie umiejętności życiowych i postaw moralnych;
- praca warsztatowa dotycząca drogi rozwoju edukacyjnego i osobistego;
- praca warsztatowa dotycząca zagrożeń współczesnego świata mogących wpłynąć zaburzająco na rozwój ucznia;

- praca warsztatowa dotycząca wdrażania i rozumienia czynników chroniących przed zagrożeniami rozwojowymi;
- indywidualna ścieżka wsparcia ucznia z problemami wychowawczymi, emocjonalnymi, zdrowotnymi, edukacyjnymi;
- różnorodna oferta zajęć pozalekcyjnych;
- bogata oferta aktywności kulturalnej, sportowej, turystycznej, różnorodnych form integracji;
- udział młodzieży w konferencjach, konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych;
- wspieranie i rozwijanie talentów;
- mediacje w konfliktach;
- bieżąca praca z rodzicami w rozwiązywaniu problemów ucznia;
- pedagogizacja rodziców: warsztaty dotyczące umiejętności wychowawczych i dialogu w rodzinie, współpracy ze szkołą, wpływu na karierę szkolną dziecka, metody wspierającego kontaktu;
- realizacja uniwersalnych, rekomendowanych programów profilaktyki zintegrowanej

4.6. Nieskuteczne metody wychowawcze i profilaktyczne:

- zbyt częste stosowanie uwag formalnych (wpisów) przez nauczycieli;
- stosowanie nieadekwatnych do sytuacji kar;
- autorytaryzm i rygoryzm w relacji z uczniami;
- realizowanie niektórych, krótkoterminowych (akcyjnych) programów profilaktycznych, nierekomendowanych, o niskiej wartości merytorycznej i znikomej skuteczności;
- wyręczanie ucznia; pobłażliwość dla niewłaściwych postaw i zachowań;
- ograniczanie inicjatyw i tendencja do krytycznego oceniania.

4.7. Potrzeby rozwojowe nauczycieli

- potrzeba funkcjonowania w skonsolidowanym, wzajemnie wspierającym się zespole, zaangażowanym w działania na rzecz podnoszenia jakości funkcjonowania szkoły;
- komfort czasowy i higiena pracy zapobiegające wypaleniu zawodowemu i stresowi;
- większe zaangażowanie rodziców w dialog wychowawczy;
- wysokiej jakości formy samokształceniowe w połączeniu z niskim kosztem;
- skuteczny system motywacyjny.

4.8. Zewnętrzne wsparcie wychowawcze i profilaktyczne

Szkoła korzysta z wielu możliwości w tym zakresie i współpracuje regularnie z instytucjami oświatowymi, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi itd. Za dające wymierne efekty w obszarze wychowania i profilaktyki należy uznać współpracę z takimi instytucjami jak :

- Władze Miasta Opola
- Kuratorium Oświaty
- Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji (Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna)
- Centrum Interwencji Kryzysowej
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Policja i Sąd Rodzinny i Nieletnich
- Towarzystwo Wspierania Rodziny
- Stowarzyszenie „To człowiek”, Monar, Pracownia Rozwoju Osobistego

- Uniwersytet Opolski, Politechnika Opolska, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji, Wyższa Szkoła Bankowa.
- Rada Rodziców i społeczność rodzicielska.

Formy wsparcia to: konferencje z zakresu profilaktyki, specjalistyczne darmowe szkolenia dla pedagogów, psychologów, wychowawców i rodziców, spotkania tematyczne dla uczniów, prelekcje, wykłady, warsztaty profilaktyczne, interwencja kryzysowa, wsparcie długofalowe w rozwiązywaniu problemów wymagających działań systemowych i specjalistycznych, doradztwo prawne, pomoc diagnostyczna i terapeutyczna, wsparcie merytoryczne.

5. STRATEGIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

5.1 Zadania do realizacji w poszczególnych sferach życia wynikające z sylwetki absolwenta:

- **Sfera zdrowia psychofizycznego**
  - Kształtowanie postawy prozdrowotnej, dbałości o własne zdrowie.
  - Kształtowanie sprawności fizycznej odporności i hartu.
  - Podnoszenie świadomości i motywacji sprzyjającej zdrowemu, dobremu i trzeźwemu życiu (świadomość wartości życia w trzeźwości)– profilaktyka uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.
  - Dbłość o higienę i własną estetykę.
  - Kształtowanie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia i sprawności fizycznej.
  - Kształtowanie nawyków zapobiegania SARS - CoV-2 i innym chorobom zakaźnym.
  - Zapobieganie chorobom w tym psychicznym, problemom emocjonalnym, zaburzeniom zachowania, uzależnieniom od czynności behawioralnych i substancji psychoaktywnych.
- **Sfera psychiczna**
  - Kształtowanie osobowości odpornej na niekorzystne wpływy współczesnego świata.
  - Kształtowanie motywacji do inwestowania w naukę i karierę zawodową.
  - Kształtowanie postawy wyrażającej zdrowe poczucie własnej wartości, siły woli, własnej skuteczności oraz właściwego radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych w tym w okresie pandemii.
- **Sfera emocjonalna**
  - Kształtowanie świadomości własnych słabych i mocnych stron.
  - Kształtowanie umiejętności rozpoznawania, nazywania emocji oraz właściwej ekspresji uczuć i emocji.
  - Uświadamianie wpływu emocji na jakość życia.
- **Sfera społeczna**
  - Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania konfliktów, unikania i eliminowania zachowań agresywnych.
  - Kształtowanie umiejętności bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii, narzędzi komunikacyjnych, cyfrowych w tym w razie konieczności ze zdalnego nauczania w okresie pandemii.
  - Kształtowanie kompetencji kluczowych.
  - Kształtowanie postaw/zachowań proekologicznych, związanych z ochroną środowiska.

- Kształtowanie umiejętności związanych z przedsiębiorczością.
  - Asertywne wyrażanie swoich potrzeb, uczuć i opinii.
  - Kształtowanie postawy odpowiedzialnej za rozwój osobisty i zawodowy.
  - Kształtowanie postawy altruistycznej; otwartość na potrzeby i krzywdę innych.
  - Tolerancja na odmiennność; właściwe postawy wobec stereotypów i uprzedzeń.
  - Kształtowanie postaw, zachowań zgodnych z normami społecznymi.
  - Respektowanie norm społecznych.
  - Rozwijanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania wartościowych i przyjaznych kontaktów z innymi ludźmi.
  - Kształtowanie umiejętności gospodarowania środkami finansowymi i oszczędzania.
  - Kształtowanie umiejętności wykorzystania znajomości prawa w codziennym życiu.
  - Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z uzależnieniami od substancji psychoaktywnych i czynności behawioralnych.
  - Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z cyberprzemocą.
  - Kształtowanie umiejętności planowania, organizowania czasu.
  - Umiejętność wyznaczania sobie konstruktywnych celów życiowych, planowania i ich realizacji.
- **Sfera moralna**
    - Kształtowanie samoświadomości, samoakceptacji, szacunku do siebie i innych - uczeń żyje w zgodzie ze sobą, z otoczeniem oraz z uniwersalnymi zasadami moralno-społecznymi; uznaje za własne trwałe wartości ogólnoludzkie.
    - Kształtowanie postawy o wysokiej kulturze osobistej.
    - Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty; kształtowanie tożsamości obywatelskiej w społeczeństwie lokalnym.
    - Kształtowanie tożsamości kulturowej i historycznej.
    - Kształtowanie wrażliwości humanitarnej oraz poczucia sprawiedliwości; zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania.
    - Wychowanie do wartości.
    - Wspomaganie ucznia w tworzeniu światopoglądu i własnego świata wartości.
    - Kształtowanie umiejętności własnej, krytycznej oceny zjawisk i nie poddawania się negatywnym wpływom.
    - Kształtowanie postawy wrażliwej, moralnej, empatycznej, wyrażającej szacunku do drugiego człowieka.
  - **Sfera intelektualna**
    - Kształtowanie świadomości potencjału intelektualnego i jego wpływu na rozwój jednostki.
    - Wskazywanie zainteresowań, zdolności uczniów.
    - Kształtowanie umiejętności kierowania swoją karierą szkolną.
    - Rozwijanie postawy twórczej, kreatywności i innowacyjności oraz samodzielności.
    - Zdobywanie wiedzy proekologicznej w tym z zakresu ochrony klimatu, ochrony środowiska.
    - Zdobywanie wiedzy z zakresu prawa.

- Kształtowanie świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze znajomości prawa w codziennym życiu.
- Kształtowanie efektywnych sposobów uczenia się.

Za działania dotyczące kształtowania uczniów w w/w obszarach odpowiadają wszyscy nauczyciele współdziałając z rodzicami, specjalistami, instytucjami wspierającymi. Dobierają adekwatne do celu formy i realizatorów podejmowanych działań

5.2. Szczegółowe cele rozwojowe ucznia wynikające z sylwetki absolwenta:

- zdobycie wiedzy i umiejętności na poziomie pozwalającym uzyskać wysoki wynik egzaminu maturalnego;
- planowanie kariery szkolnej i zawodowej adekwatnie do uzdolnień i możliwości;
- nabywanie umiejętności efektywnego komunikowania się z ludźmi;
- nabywanie odporności na trudne sytuacje życiowe oraz umiejętności konstruktywnego ich rozwiązywania; rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem;
- skuteczne komunikowanie się w języku obcym;
- posiadanie umiejętności poznawania i wykorzystania wiedzy o świecie; bazowanie w praktyce życia na tolerancji, prawdzie, obiektywizmie i odpowiedzialności.

5.3 Priorytety i zadania wychowawczo - profilaktyczne wynikające z diagnozy:

5.3.A. Priorytety podstawowe

- Zapewnienie uczniom dobrych warunków do nauki, w tym w razie potrzeby nauki zdalnej w okresie pandemii.
- Zadbanie o dobrą atmosferę i integrację w ramach społeczności szkolnej.
- Zapewnienie szeroko rozumianego bezpieczeństwa wszystkim uczniom na terenie szkoły.
- Dbanie o wszechstronny rozwój osobisty uczniów.
- Reagowanie na szeroko rozumiane problemy rozwojowe uczniów.

5.3.B. Zadania najistotniejsze ze względu na bezpieczne funkcjonowanie szkolne uczniów

a) Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom takim jak:

- Różne formy przemocy: w tym cyberprzemoc i przemoc psychiczna; nietolerancja.
- Zagrożenie wyobcowaniem społecznym, marginalizacją, uzależnieniami, niedostosowaniem społecznym i przynależnością do destrukcyjnych grup nieformalnych.
- Łamanie norm szkolnych i zasad współżycia społecznego.
- Zagrożenie demoralizacją.
- Zagrożenia egzystencjalne i zdrowotne, w tym w okresie pandemii.
- Konflikty o różnorodnej etiologii.
- Łamanie prawa.
- Problemy natury emocjonalnej i wynikające z trudnej sytuacji życiowej.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych.
- Kryzys wartości.

b) Monitorowanie zagrożeń.

c) Konsolidacja społeczności uczniowskiej i zespołów klasowych.

d) Pokazywanie i uczenie prawidłowych postaw i zachowań chroniących przed

- zagrożeniami.
- e) Cykle zajęć specjalistycznych z zakresu profilaktyki i rozwijania umiejętności życiowych.
  - f) Wsparcie indywidualne ucznia w sytuacjach trudnych, interwencja kryzysowa.
  - g) Wzmacnianie czynników chroniących i uwzględnianie czynników ryzyka występujących w środowisku społeczności uczniowskiej, zwłaszcza w odniesieniu do zagrożenia stosowania nowych środków psychoaktywnych.
  - h) Czynniki chroniące:
    - osobista dbałość ucznia o własny wizerunek;
    - zgrana społeczność uczniowska;
    - pozytywne wzorce rodzinne;
    - dobre relacje z wychowawcą;
    - dobre relacje z nauczycielami;
    - pozytywny klimat w szkole;
    - sukcesy osobiste;
    - możliwość wsparcia psychologiczno-pedagogicznego;
    - świadomość zagrożeń;
    - osobista dbałość ucznia o wizerunek szkoły;
    - aktywność w zajęciach pozalekcyjnych;
    - negatywny odbiór osób używających środków psychoaktywnych;
    - poczucie więzi ze szkołą.
  - i) Czynniki ryzyka:
    - trudna sytuacja rodzinna/domowa;
    - uleganie presji grupy;
    - niska samoocena i brak wiary w swoje możliwości;
    - przemoc psychiczna;
    - niepowodzenia w nauce;
    - dostępność środków psychoaktywnych;
    - odrzucenie i izolacja przez grupę;
    - problemy emocjonalne;
    - problemy zdrowotne;
    - wygórowane wymagania edukacyjne;
    - moda na używanie środków psychoaktywnych;
    - niska wiedza o szkodliwości środków psychoaktywnych.

Wnioski z analizy czynników chroniących i czynników ryzyka:

- a) Wskazane jest realizowanie w klasach dodatkowych zajęć dotyczących NŚP z uwzględnieniem tej tematyki również w ofercie dla rodziców i nauczycieli.
- b) Wzmacniać relacje z uczniami wykluczonymi przez grupę, a także tymi z obniżoną samooceną.
- c) Wspierać uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej/domowej. Dostosować wymagania do ich aktualnej sytuacji. Umożliwiać uczniom odnoszenie sukcesów na miarę ich możliwości.
- d) Rozeznąć ofertę różnych zajęć i rekomendowanych programów; dążyć do realizacji ich we współpracy z instytucjami zewnętrznymi.
- e) Uczniowie jako ważne czynniki chroniące wskazują : zgranie społeczności uczniowskiej, znaczenie relacji z nauczycielami i wychowawcą oraz dobry klimat w szkole. Wniosek zasadniczy dla pracy szkoły jest taki, że samopoczucie uczniów i

ich więzi społeczne w relacjach szkolnych winny być świadomie wzmacniane przy aktywnym udziale nauczycieli.

Podstawą realizacji zadań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym są plany pracy wychowawców klasowych, które uwzględniają zasoby, jakimi dysponuje zespół klasowy oraz dominujące potrzeby rozwojowe uczniów, a także plan pracy zespołu psychologiczno-pedagogicznego.

6) REALIZACJA ZADAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH (załącznik nr 1)

7) EWALUACJA

Narzędzia ewaluacyjne: ankiety dla rodziców, uczniów, nauczycieli, spotkania i debaty, dyskusje w ramach Rady Pedagogicznej, obserwacje, analiza dokumentacji, analiza zapisów monitoringu wizyjnego, analiza sytuacji opiekuńczo – wychowawczej oraz skuteczności programu.

Ewaluacja programu będzie przeprowadzona po zakończeniu danego roku szkolnego.